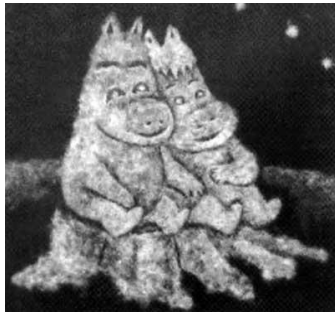

Мелентьев О.Б.

АПЛІКАЦІЯ З ПУХУ ТА ВАТИ

Методичний посібник

Умань 2008

АПЛІКАЦІЯ З ПУХУ ТА ВАТИ - Умань, „АЛМГ”,
2008 – 28 с.

Укладач:

Мелентьєв О.Б.

Рецензент:

Сирота В.М. – кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри образотворчого мистецтва УДПУ імені
П. Тичини.

У посібнику висвітлено основні прийоми створення художніх композицій з пуху та вати, технології заготівлі пуху, створення сюжету, технології його відтворення та закріпленні на папері. В посібнику розкрито методику поетапного виконання конкретних композицій з пуху, висвітлені етапи художнього пошуку в процесі створення аплікацій з пуху та вати. Велику увагу в посібнику приділяється показу прототипів творчих робіт з пуху та вати, відгуку майстрів про техніку аплікації їх секрети майстерності .

Посібник може бути корисним студентам педагогічних ВУЗів, вчителям технологій, образотворчого мистецтва, початкових класів, керівникам гуртків дизайну та гуртків художньо-декоративного мистецтва.

© Мелентьєв О.Б.

ЗМІСТ.

Передмова.....4

Вступ

1.Як зробити картину їх тополиного пуху?

2.Які сюжети можна брати для таких картин?

3.На чому малювати?

4.Як приготувати пух?

5.Інструменти для роботи.

6.Як підготувати ескіз?

7.З чого почати аплікацію?

8.Пухові пейзажі.

9.Приклад виконання композиції з тополиного пуху

«Бегемотики»

10.Каталог робіт з аплікації пухом.

ПЕРЕДМОВА

Проблеми морально-етичного виховання, формування естетичних смаків сучасної молоді, її почуттів, переконань хвилюють усіх тих, хто небайдужий до майбутньої долі, яка визначатиме обличчя нашого суспільства.

Розв'язання завдань морально-етичного виховання, естетичного виховання молоді, формування її естетичних потреб, інтересів, смаків неможливо за допомогою лише виховних заходів. Потрібне забезпечення високої художньо-естетичної освіченості і вихованості особистості, а також забезпеченню і збереженню надбань культури.

З огляду на всі дестабілізуючі фактори саме базисні цінності суспільства (в першу чергу школа) мають стати перешкодою на шляху руйнівних процесів. Естетична українська культура створює умови для розкриття особистісних якостей формування естетичних інтересів і смаків, творчої самореалізації людини.

Розбудова національної освіти, її докорінне формування в сфері морально-етичного виховання, естетичної культури мають стати основою відтворення інтелектуального, духовного потенціалу народу, виходу

вітчизняної науки, техніки і культури на світовий рівень, національне відродження і становлення державності та демократизації суспільства в Україні.

Останнім часом з'явилася низка досліджень, які свідчать про увагу вчених до проблеми естетичного виховання на уроках праці, образотворчого мистецтва, під час оволодіння народними ремеслами як в школі, так і в позашкільних закладах.

Теоретичні і практичні розробки у питаннях морального і естетичного виховання обумовлена подальшим удосконаленням духовної культури особистості та всезростаючою потребою у високому рівні естетичних почуттів, розвитку творчої фантазії..

Творча фантазія - це основа естетичного виховання. Дивовижно те, що для фантазії майстрів не існує меж. Хтось використовує для своїх робіт черепашок, крупу, хтось рибні кісточки і навіть дорожній пил. Зустрічаються і картини, намальовані на наждачному папері.

Наша методична розробка присвячена дивовижному і рідкісному виду творчості – аплікації тополиним пухом, та ватою.

Аплікація з тополиного пуху

Вступ

Найкраща методика навчання будь-якому ремеслу, це коли учень задає запитання майстру і майстер без зайвих розмов розповідає і показує учню все що його цікавило. Тому подібну методику будемо запроваджувати і ми. Такі запитання я буду задавати від імені учня і давати відповіді від імені майстра. Отже починаємо!

1.Як зробити картину їх тополиного пуху?

Ця техніка виконання аплікації до дивовижного і рідкісного виду творчості – аплікації тополиним пухом. Виготовлення картин з пуху – це щось середнє між флористикою, живописом і рукоділлям. Дивовижне те, що для фантазії майстрів не існує меж. Хтось використовує для своїх робіт черепашок, крупу, хтось рибні кісточки і навіть дорожній пил. А одного разу я бачив картини, намальовані на наждачному папері. Ми з вами сьогодні дізнаємося як робити картини з тополиного пуху .

Малюнок 1.Болонка

2.Які сюжети можна брати для таких картин?

Звичайно, сам бог велів використовувати цей матеріал для зображення тварин – щенят, котенят, тигрят, пташок і інших пухнастих симпотяг. Проте це не зовсім так, з пуху можна викласти абсолютно будь-які сюжети, і скоро ви зрозумієте чому. Але спочатку потрібно зробити заготовки пуху.

Для роботи вам буде потрібно будь-який пух. Найголовніше – щоб він був чистим. Червень – час збирання тополиного пуху. Його збирають з дерева разом з кошиками. Потім очищають від сміття за допомогою вичісування.

Запасіться також вербовим пухом і пухом зніту або бавовни. Вербовий пух хороший тим, що він має особливий блиск, а пух зніту – щонайдовший. Він підійде для зображень довгошерстих порід тварин і для їх довгих вусиків.

Якщо ж у вас в запасі немає ніякого пуху, то з тим же успіхом можна використовувати просту вату. Найголовніше, щоб вона була дійсно пухнаста і хорошої якості.

3. На чому малювати?

Для аплікації використовується оксамитовий папір. Краще всього якщо вона буде чорного кольору, тоді робота вийде такою ж контрастною як графіка. Цей папір можна приклеїти до твердої основи.

Рисунок 2.Кіт.

4. Як приготувати пух?

Для викладання аплікації спочатку потрібно підготувати пух. Він може бути цілісним або нарізаним залежно від вибраного вами сюжету. Нарізується пух ножицями і складається в банку.

5. Інструменти для роботи.

Окрім вищесказаного вам буде потрібно тонкий пінцет, щоб акуратно прикладати пух на місце.

6. Як підготувати ескіз?

Малювати ескіз по оксамиту олівцем не рекомендується, оскільки ворсинки будуть зіпсовані. Для того, щоб перенести зображення на оксамит, використовуються різні прийоми. Як правило наявний малюнок або фотографію перетворюють за допомогою ксерокса або принтера в чорно-біле зображення потрібного розміру. Потім обережно переводять основні контури малюнка за допомогою жовтого копіювального паперу на оксамит.

7.3 чого почати аплікацію?

Спочатку потрібно захистити від випадкового попадання пушинок на поверхню оксамиту ті місця, які є найтемнішими. Це робиться за допомогою шматочків оксамиту. Їх накладають ворсом вниз так, щоб вони прилипли до основи.

Тепер можна починати роботу. Якщо сюжет картинки – тварина, то викладати в першу чергу потрібно очі, а потім решта деталей. Тополиний пух акуратно прикладають до потрібного місця і розгладжують пальцями так, щоб він прилипнув до оксамиту.

Після того, як картинка вже готова, захисні шматочки оксамиту можна зняти, а картину помістити в рамку під скло. Технологія аплікації тополиним пухом не дуже складна, навчитися їй можуть навіть діти.

А професійні художники створюють з пуху справжні шедеври. Так, наприклад, художниця з міста Очеретина Валентина Таранова змогла відтворити з тополиного пуху копію портрета Мони Лізи Леонардо та Вінчи, додавши їй

погляду ту саму неповторну і майже невловиму усмішку.
На цю роботу їй знадобився цілий рік.

Рисунок 3. Мона Ліза

8. Пухові пейзажі.

Техніка - звичайна аплікація, тільки замість кольорового паперу використовуються перо і пух, але результат зачаровує глядача. Пір'я наклеюється одне на одне, тому з картини не можна «витягнути» зайві і невдалі «мазки»-пір'я. Ще складніше підібрати природний матеріал за кольором і тону. Попередні ескізи художниця роблять на папері або знімають кальку з картин. Робота над картиною - жахливо копітка і така, що вимагає посидючості. Тому на кожен пейзаж йде від двох тижнів до декількох місяців. Пух додає картинам незвичайний тривимірний об'єм і легкість, які складно передати на фотографії.

Картини з пір'я - не ноу-хау Тетяни. Сама вона про подібну техніку дізналася завдяки одному з журналів, де були представлені роботи її земляка - красноярського художника Анатолія Байзіна. Вони і надихнули її на подібну творчість, і в 1996 році Тетяна зробила свою першу картину з пір'я.

Для роботи буде потрібно тополиний пух, оксамитовий папір чорного або будь-якого іншого темного кольору, пінцет, велика товста голка або спиця з гострим кінцем. Клей вам не знадобиться, оскільки це безклеєва суха аплікація.

Тополіний пух збирають на початку червня, коли в сережках тополі починають дозрівати і розкриватися коробочки. Пух очищають, видаляючи усохле насіння і луски.

Аплікація починається з виконання ескізу. Неробочу частину при цьому прикривають чистим папером.

Пушинки накладаються на лінії ескізу спочатку тонким шаром, а потім густим в місцях, де відтінок повинен бути більш насиченим. Перший шар тополиного пуху лягає добре і міцно, легко закріплюючись на оксамитовому папері. З подальшими шарами складніше. Їх треба з силою притискувати подушечками пальців. Старайтеся всі волокна тополиного пуху відразу класти в потрібному напрямі. При цьому слід голкою продряпують пух, як би розчісуючи і

витаючи волокна. Коректувати контури можна голкою, просуваючи нею край до потрібного місця ескізу. Зайвий тополиний пух можна вищипнути гострим пінцетом.

Деталям аплікації з тополиного пуху можна надати різноманітну форму. Наприклад, скачати пушинки в джгутики, якими можна викладати тонкі лінії: травички, гілки, лапки, контурні лінії. Іноді тополиний пух скачують в кульки, з яких потім роблять зіниці, очі, ніс, гудзики, горошинки.

При виконанні пейзажу шар пуху, тонкий вгорі, повинен ставати все щільніше і щільніше у напрямку до переднього плану.

Аплікації з тополиного пуху поміщають під скло або поліетилен і обкантовують.

9. Приклад виконання композиції з тополиного пуху

«Бегемотики» .

Робота з тополиним пухом

Збирати його потрібно в червні краще всього в суху погоду з сережок тополі. але можна і з асфальту. Пух потрібно очистити від зерняток і рослинних домішок. Виконуючи роботи з пухом, візьміть кальку більшого розміру, чим лист оксамитового паперу, покладіть її на оксамит, краї кальки загніть на виворіт оксамиту і закріпіть скріпками Пух наносять і розподіляють на оксамитовому папері канцелярським ножом, притискуючи його до поверхні паперу Щоб окремі частини малюнка не зливалися в пляму, їх покривають різною кількістю шарів пуху, притискуючи кожен шар пальцями до паперу, закріплюючи шари Пух краще брати пінцетом, а оксамитовий папір бажано підбирати темних кольорів.

Інструменти

Тополиний пух, канцелярський ніж, оксамитовий папір темного кольору А4, пінцет, калька.

Порядок роботи

Перекладіть малюнок з листа викрійок *на* кальку, міцно з'єднаєте її скріпками з бархатної папером, як описано про розділ «Робота з тополиним пухом». Сполучати кальку і оксамитовий папір потрібно акуратно, оскільки скріпки можуть залишити відбитки на оксамиті. Роботу починайте виконати зверху вниз - спочатку одного бегемотика, потім

іншого і пеньок В останню чергу зробіть місяць. Голову бегемотика робіть так: спочатку чубок вушка, потім всю мордочку Ока, рот брівки зробіть канцелярським ножиком, розсовуючи їм пухнув і притискував отримані лінії пальцями. Для зіниць скачайте дві маленькі кульки з пуху, помістіть їх на папір пінцетом.

Рисунок 4. Калька «Бегемотики».

Поступово вирізуйте з кальки невеликі долі малюнка ручки ніжки, черевце - і заповнюйте пухом в декілька шарів. Кількість пуху повинна бути різна, щоб деталі не зливалися. Розсовуйте пух канцелярським ножем на місць розділових ліній. Заповніть пухом пеньок і місяць, зніміть кальку з оксамитового паперу зробіть зірочки скачайте з пуху крихітні кульки і притисніть їх пальцями до паперу розміщуючи на картинці в довільному порядку Не забудьте закріпити малюнок лаком для волосся.

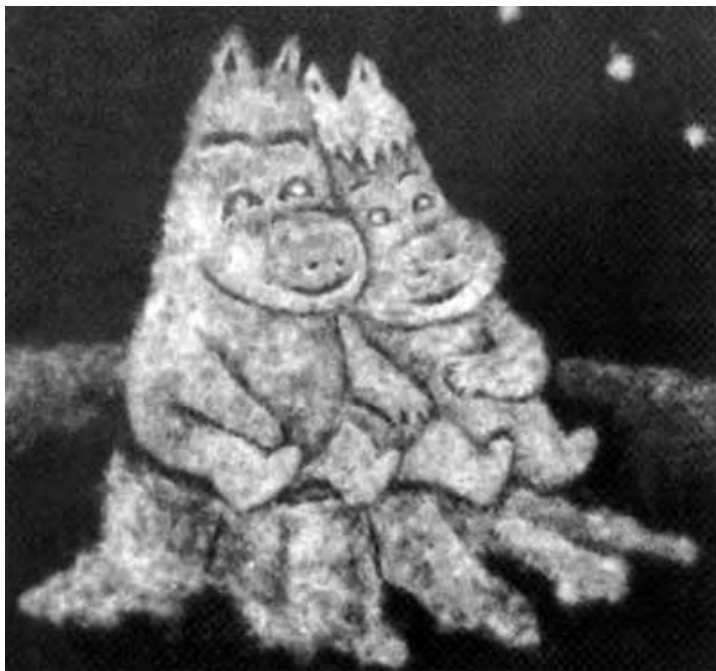

Рисунок 4. «Бегемотики».

10.Каталог робіт аплікації з пуху.

Рисунок 5.Кошеня.

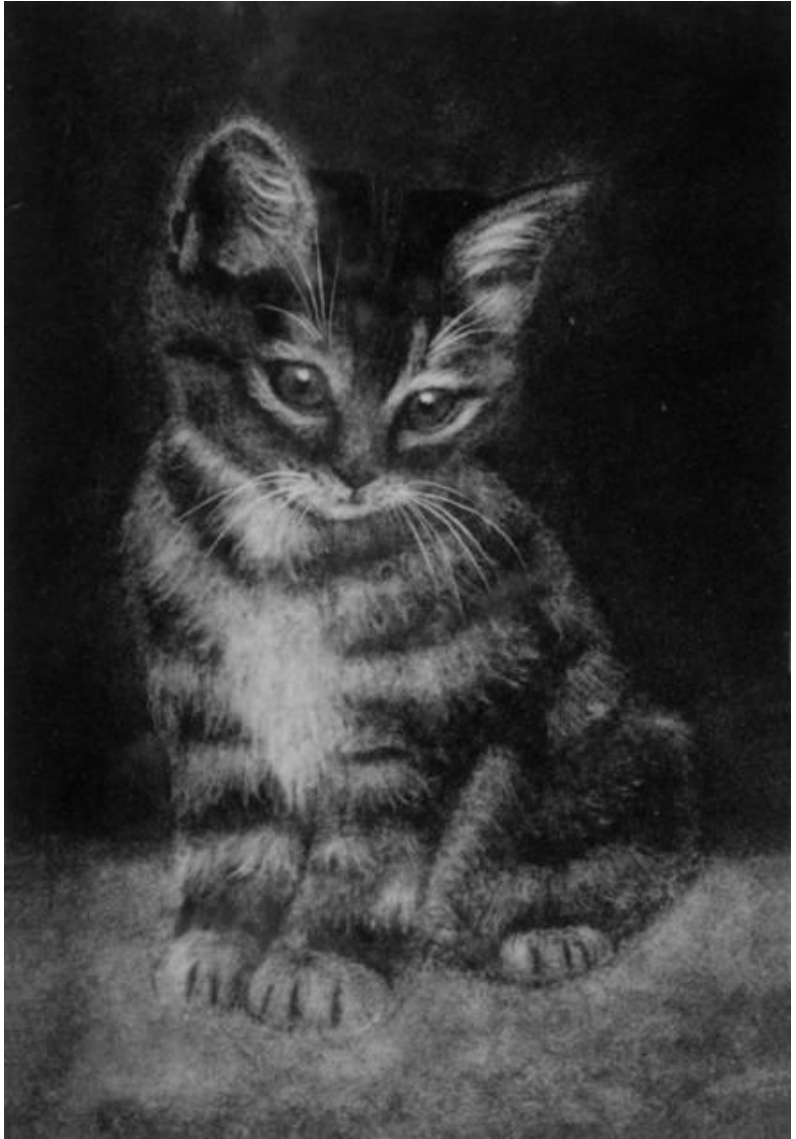

Рисунок 6.Кошения.

Рисунок 7.Серна.

Рисунок 8. Тигренок.

Рисунок 9.Долматинець.

Рисунок 10.Ходіння по воді.

Рисунок 11.Матір Божа.

Рисунок 12.Вовк.

Рисунок 13.Тигр.

Рекомендовані літературні джерела.

1. Бакушинский А.В. Роспись по дереву, бересте, папье-маше. – М.: Просвещение, 1983 – 140 с.
2. Барaduлин В.А., Коромыслов Б.И. Основы художественного ремесла. Практическое пособие для руководителей школ, кружков. – М.: Просвещение, 1979 – 200 с.
3. Василенко В.М. Прикладное искусство – М.: Просвещение, 1977 – 160 с.
4. Гонзуль В.П. Народна керамічна іграшка на уроках образотворчого мистецтва. // Початкова школа. – 1990 - №6 – С. 37
5. Темерин С.М. Прикладное искусство. – М.: Просвещение, 1980 – 250 с.
6. Уханова И.Н. Русские лаки. – М.: Высшая школа, 1984. – 202 с.

АПЛІКАЦІЯ З ПУХУ ТА ВАТИ - Умань, „АЛМІ”,
2008 – 28 с.
© Мелентьєв О.Б.